

Uit de Natuurbescherming

N 70 is geen aanduiding voor een of andere nieuwe grote snelweg, maar zoals velen van U vermoedelijk wel zullen weten, het embleem van het natuurbeschermingsjaar 1970. In 1966 besloot het Comité van Ministers van de Raad van Europa dat in 1970 de natuurbescherming in de 18 aangesloten landen speciale aandacht zal krijgen. Ieder van de 18 landen gaat door middel van een serie activiteiten voor zijn land specifieke natuurbeschermingsproblemen aan de orde stellen. In deze aflevering wat informatie over de Nederlandse bijdrage in het kader van N 70. Daar veel afdelingen ook in dat jaar speciale aandacht aan de natuurbeschermingsproblematiek willen besteden ook nog wat suggesties hoe men dit zoal zou kunnen aankleden.

Op Europees niveau begint N 70 in februari met een door de Raad van Europa te organiseren conferentie waar deskundigen uit de aangesloten landen zullen proberen richtlijnen op te stellen

van waaruit later het *Handvest voor de bescherming van het milieu* moet voortvloeien. Nederland heeft als centraal thema gekozen: *Natuurbescherming in een dicht land*. In dit kader zijn weer enkele onderwerpen gekozen welke speciale aandacht krijgen. Zo is er een werkgroep *Roofvogels* die deze sterk in de verdrukking komende groep vogels zorgvuldig gaat bestuderen. Roofvogels zijn duidelijke indicatoren voor de achteruitgang van het milieu hetgeen in een dicht bevolkt land als het onze zeker het geval is. De weidelandschappen, die zo karakteristiek voor ons land zijn, krijgen ook in het kader van N 70 speciale aandacht. Door de snelle verstedelijking komt dit landschapstype steeds meer in de verdrukking. De werkgroep *Wilde ganzen* zoekt naar een bescherming en mogelijke uitbreiding van geschikte pleisterplaatsen. Zelfs de jagers zijn in deze werkgroep vertegenwoordigd! Veel ganzensoorten hebben juist in ons dicht bevolkte land hun winterpleisterplaatsen en wanneer deze door welke reden dan ook komen te vervallen zullen de gevolgen daarvan tot in Noord Rusland te merken zijn. Een duidelijk Europees probleem dus. Het comité N 70 heeft aan de bekende cineast Jan v. d. Kam opdracht gegeven over deze ganzenpleisterplaatsen een *film* te maken.

Ook bij geknoei aan de *Waddenzee* zullen de gevolgen tot ver over onze grenzen merkbaar zijn. Zeer terecht krijgt dit aspect in N 70 dan ook speciale aandacht en wel door middel van een grote *Waddententoonstelling* in het zoölogisch museum te Amsterdam. In Amsterdam zal in het najaar ook nog een ornithologisch congres worden gehouden. Een commissie onder voorzitterschap van Dhr. Nijkamp zal zich vooral via de scholen bezig houden met het extra propaganda maken voor de natuurbescherming. Vooral de afhankelijkheid van de mens van de natuur zal speciaal benadrukt worden. De gezamenlijke Bondsspaarbanken geven voor de jeugd een serie vogelplaatjes uit.

Ook in de beide boekenweken zal de natuurbescherming een centraal thema hebben. In de vele regionale natuurhistorische musea zullen natuurbeschermingstentoonstellingen worden georganiseerd. Uiteraard zullen deze exposities voornamelijk betrekking hebben op specifieke streekproblemen.

De N.J.N.-ers, die gewend zijn met een origineel idee te komen, zijn bezig met een boot een *rondvaart* door Nederland te organiseren. Op deze boot zal een tentoonstelling worden ingericht en zullen films worden vertoond. De K.N.N.V.-afdelingen in welke plaatsen deze boot zal komen, zouden door middel van voorpropaganda aan dit geheel kunnen meewerken. Het definitieve vaarplan zal zo spoedig mogelijk in deze rubriek bekend gemaakt worden. Hiermee zijn we meteen aangeland bij onze eigen groepering.

Wat gaan wij nu aan N 70 doen? Landelijk zal in Utrecht in oktober een ééndaags congres worden georganiseerd met als onderwerp: *De weg naar en door de natuur*. Van holleweg tot autosnelweg komt de weg in ons landschap voor. De weg als materie is enerzijds een belangrijk (zij het veelal geen fraai) onderdeel van het landschap, anderzijds gaat de weg *naar* de natuur meestal *over* de weg. Door middel van een aantal inleidingen hopen we op dit congres deze dubbele betekenis van de weg verder uit te werken. Alhoewel er bij de huidige tracing wel steeds meer rekening met het landschap wordt gehouden zijn hier nog genoeg facetten die ons inziens een grotere aandacht verdienen. Zo laat b.v. de aankleding van de weg vaak veel te wensen over. De consequenties van de weg en zijn gebruikers op de omgeving is vaak zo complex dat alle factoren alleen kunnen worden opgespoord door uitgebreid wetenschappelijk onderzoek. Ook hieraan willen we in een voordracht aandacht besteden. Het educatieve aspect van de weg, dus de weg *naar* de natuur *over* de weg zal aan de orde komen. Uiteraard komen we via deze rubriek t.z.t. op dit congres terug. Afdelingen die in het kader van N 70 iets willen doen zouden we de suggestie willen geven:

- 1) Verzamel eens alle oude logboek-gegevens over een bepaald excursiegebied. Bij het onderzoek blijken deze gegevens, hoe onbenullig ze ook mogen lijken, soms van een enorme waarde te zijn. Ook het wat grondiger inventariseren van bepaalde terreinen, vooral als ze dreigen te verdwijnen zijn zeer waardevol. Prof. Westhoff heeft laatst nog eens uitdrukkelijk op het nut van door amateurs verzamelde gegevens voor het natuurbehoud gewezen.
- 2) Voor hen die meer van het 'pak aan' werk houden. Ga eens in samenwerking met b.v. Natuurmonumenten een terreintje opknappen. Het opschonen van een heideterreintje, het schoonmaken van een beek of wiel zijn vaak in verenigingsverband best uitvoerbaar.
- 3) Een natuurbeschermingstentoonstelling doet het meestal ook wel; vooral als men de plaatselijke problematiek hierbij naar voren brengt. Neem in dit verband eens contact op met een van de regionale natuurhistorische musea. Deze musea kunnen soms aantrekkelijk materiaal leveren.
- 4) Een algemene natuurbeschermingslezing is vaak bij gebrek aan een goede oppositie gedoemd te verzanden in het al overtuigde publiek. Als men echter de problematiek van een bepaalde streek aan de orde stelt, heeft men hiermee vaak groter succes.

Doe dit alles in principe niet alleen. Uit ervaring is ons gebleken dat veel geestverwante verenigingen meestal wel mee willen werken aan een of andere actie. Jeugdbonders, I.V.N.-ers, Natuurvrienden, Vogelwachten, en Natuurwetenschappelijke genootschappen en nog meer van dit soort stromingen zijn vaak goede partners. Hierdoor kan de opzet vaak vergroot worden, is er meer geld beschikbaar en krijgt men meestal een gevarieerder publiek.

Wie zich tot slot nog eens een goed beeld wil vormen over de argumentatie van de moderne natuurbescherming kan ik de door het I.V.N. uitgegeven brochure *LEVEN EN LATEN LEVEN* aanbevelen.

Deze door Hein Schimmel geschreven brochure geeft een zeer duidelijke informatie over de motieven welke bij het huidige natuurbehoud een rol spelen. Naast aanhalingen uit de geschiedenis van de natuurbescherming worden ook de achtergronden belicht, van waaruit met tot een verantwoord milieubeheer zal moeten komen.

Op deze fraai verzorgde en uitstekend leesbare publicatie kan het I.V.N. trots zijn.
Bennekom

S. Algra

Literatuur:

Welvaart welzijn nietzijn. Uitgave Comité N 70.

Leven en laten leven, door H. J. W. Schimmel. Te bestellen bij het I.V.N., Herengracht 540 te Amsterdam. Prijs f 1,25.

PADDESTOELEN ZOEKEN door Dr. G. Amann.

Uitg.: La Rivière & Voorhoeve - Zwolle

f 8,90

Bijna 100 (als ik goed geteld heb 98) van de meest voorkomende paddestoelen worden in dit boekje besproken en afgebeeld. Genoeg voor de meeste liefhebbers die zich nu niet direkt willen inlaten met alle moeilijkheden die een wetenschappelijk juiste determinatie met zich kan brengen.

Het op naam brengen kan met dit boekje geschieden aan de hand van de merendeels gekleurde afbeeldingen en een beschrijving, waarin de belangrijkste kenmerken worden genoemd.

Nadrukkelijk wordt er op gewezen dat men niet voor 100 % zeker kan zijn. Wel wordt duidelijk aangegeven welke paddestoelen giftig zijn, welke gevaarlijk en welke goed en eetbaar zijn. Ten gerieve van de smulpapen zijn zelfs enkele recepten voor de bereiding van paddestoelgerechten opgenomen.

De gekleurde platen zijn opgenomen op bladzijden, die op een zodanige wijze zijn afgesneden (en wel gepatenteerd) dat zoveel mogelijk afbeeldingen tegelijk te zien zijn. Er zijn heel smalle bladzijden bij. Het omslaan van deze bladzijden viel me niet mee. Ik ben bang, dat als men dit met enigszins vochtige handen doet, spoedig beschadigingen zullen optreden.

Hoewel het formaat van het boekje zeer geschikt is om mee te nemen op een excursie, lijkt het me een bezwaar dat het fleurige omslag niet op een geplastificeerde band is aangebracht. Die omslag is erg fleurig, het zou jammer zijn hem te beschadigen. Dit jaar zal er niet zoveel gelegenheid zijn om het boekje te gebruiken, als cadeautje zal het echter wel voldoen.